

et Gjødningsmiddel, samt at Heden er hans Overdrev. Alle disse Hjælpemidler ere vel, som vi Alle vide, af en tarvelig Bessaffenhed og kunne siges at være af meget ringe Bessaffenhed i Sammenligning med andre Egnes, der ere heldigere stillede; for Hedeboerne udgjøre de imidlertid et umisteligt Bidrag, ikke blot til at kunne have det daglige Brød, men mangengang endog til god Velstand. Men Faren for at see denne Deel af sin Formue ødelagt ved Ildsvaade er meget stor for Hedeboeren; derom erindre ikke blot hvert Aars Hedebrande, men især har den sidstforløbne meget tørre og varme Sommer indskærpet dette paa en særdeles sølelig Maade. Jeg behøver i denne Henseende kun at kalde i Erindring, hvad vi vel Alle have læst i de offentlige Tidender, Efterretningerne om de Hedebrande, som have strakt sig over Dvadratmile, og som ogsaa have givet Anledning til Huusbrande.

Jeg skal tillade mig at erindre om, at medens det er strafbar Gjerning at antænde sit eget Huus, sin egen Eiendom, naar Andres tilstødende Eiendom derved udsættes for Fare, er det, og bør være enhver Hede-eier tilladt at tænde sin Hede ibrand, uagtet naturligtvis hans Naboes og ofte en lang Række af tilstødende Lods-eieres derved ere udsatte for større eller mindre Fare. Det er umuligt at forbyde Afbrænding af den Hede-strækning, som er udseet til Dyrkning, naar Eieren finder, at Afbrændingen er den tjenlige Forberedelse til Opdyrkningen; og der gives endnu andre Hensyn, saasom Brænding af Hedetørv til Afse, som er et Gjødningsmiddel. Men man troe dog ikke, at Hedens Afbrænding ved Vaade skulde fremme Opdyrkningen; tværtimod gjør den Skaar i Midlerne dertil; den forstyrre den Deconomi, som skal sætte istand til Opdyrkningen. Jeg skal erindre om en særegen Maade at opdyrke Heden paa, nemlig ved Skovplantning. Jeg skal ikke tale udførlig om den Interesse, som dermed er forbunden, men kun bemærke, at Sandisen derfor er i den senere Tid bleven vakt paa en meget glædelig Maade; det forstaaer sig imidlertid, at man vil afstrækkes, naar man kun veed sig lidet sikret imod, at det, hvorpaa der anvendes

Penge og Fldb, kan brænde af. Det kommer an paa Forholdsregler til at afværge Faren for, at den Ild, som Hede-eierne ere berettigede til at antænde, skal faae en saadan videre Udbredelse, at den bliver skadelig, og det er i denne Henseende, at Trangen til nye Bestemmelser er tilstede. De Midler, der havees til at fjerne Faren, bestaae, foruden i, at der havees snarest tilredværende og velordnede Kræfter til Slukning, naar Ilden har taget Overhaand, først og fremmest i Varsling, Afgravning og Bagthold. I den ommeldte Placat er Varslingen kun udtryffeligt paabudt, forsaavidt den paa Roden staaende Lyng afbrændes, men ikke, naar det er Hedetørv. For Tiden brugbare Bestemmelser om, hvorledes Afgravningen skal være bessaffen, mangle aldeles. Hvad Bagtholdet angaaer, er det blevet mig tilfulde bekendt, at en Hedeantænder er gaaet aldeles fri for Ansvar, uagtet hans Bagthold ikke var forsvarligt fortsat indtil Brandens Ende, men meget betydelig Skade anrettedes, idet der foruden meget andet afbrændte henved 150 Tdr. Land af en Plantage, fordi han havde betroet Ilden til et aldeles utilstrækkeligt Opsyn. At Brandfogdernes og andre Vedkommendes Instruering lader en stor Deel tilbage at ønske paa sine Steder, anseer jeg mig istand til nærmere at oplyse, hvis dette blev forlangt af mig, og jeg troer ogsaa, at dette vilde bekræftes af dem, som kjende Tilstanden nærmere. Derhos er det ikke meget vidtløstige nye Bestemmelser, som behøves for at fjerne megen Fare og afværge mange Ulykker. I en saa udførlig Lov, som denne i alt Fald vil blive, synes det ikke at være for meget, om en enkelt noget udførligere Paragraph blev skænket et Anliggende af denne Bessaffenhed. Det vilde være passende, at Loven indeholdt en Bestemmelse om, at Instructionen for Brandfogden og andre Vedkommende skulde omarbejdes. Jeg tør maaskee historisk berøre, at den meget ærede Justitsminister har i denne Henseende erklæret sig tilbøielig til at træffe nogen Foranstaltning, hvilket imidlertid ligger udenfor dette ærede Things Forhandlinger, men jeg troer dog, det er i sin Orden, at selve Loven indeholdt nogle Ord derom. Dernæst